

PODSUMOWANIE
**PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO
NA LATA 2017-2019 Z PERSPEKTYWĄ DO 2023 R.**

sporządzone stosownie do art. 55 ust 3 ustawy z dnia 3 października 2008r. *o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1405 z późn. zm.) zwanej dalej ustawą.

1. UZASADNIENIE WYBORU PRZYJĘTEGO DOKUMENTU W ODNIESIENIU DO ROZPATRYWANYCH ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH

Nie dokonano wyboru rozwiązania alternatywnego, gdyż w *Prognozie oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska Województwa Podkarpackiego na lata 2017–2019 z perspektywą do 2023 r.* wykazano, że nie ma konieczności przedstawiania rozwiązań alternatywnych. W prognozie podkreślono fakt, że:

- a) cele interwencji określone w Programie są spójne z celami i priorytetami ekologicznymi ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym oraz wojewódzkim, a także polityką ochrony środowiska, określoną w strategicznych dokumentach nadrzędnych,
- b) zaniechanie realizacji zaproponowanych w Programie kierunków interwencji i określonych typów zadań realizujących poszczególne cele interwencji może przynieść jedynie negatywne zmiany w odniesieniu do obecnego stanu środowiska.

Ponadto realizacja ustaleń Programu przyczyni się do rozwiązania głównych problemów ochrony środowiska województwa podkarpackiego, a w szczególności: uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, eliminacji zagrożeń, zwłaszcza powodziowych, wzmocnienia funkcjonowania obszarów chronionych oraz ograniczenia zagrożeń i uciążliwości na terenach zurbanizowanych (hałas, zanieczyszczenie powietrza).

2. SPOSÓB I ZAKRES UWZGLĘDNIENIA W PROGRAMIE USTALEŃ ZAWARTYCH W PROGNOZIE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Procedura postępowania w sprawie oddziaływania projektu *Programu Ochrony Środowiska Województwa Podkarpackiego na lata 2017–2019 z perspektywą do 2023 r.* na środowisko przeprowadzona została zgodnie z wymaganiami ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1405 z późn. zm.). Program jest dokumentem ogólnym i nie określa się w nim skali poszczególnych przedsięwzięć, a zaproponowane typy zadań inwestycyjnych nie mają konkretnych lokalizacji. Ustalenia prognozy oddziaływania na środowisko tego dokumentu mają, więc charakter jakościowy i wynika z niej, że

- a) cele interwencji określone w projekcie Programu są spójne z celami i priorytetami ekologicznymi ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym oraz wojewódzkim, a także polityką ochrony środowiska, określoną w strategicznych dokumentach nadrzędnych;
- b) do każdego celu interwencji przypisane zostały kierunki interwencji i typy zadań, których realizacja i funkcjonowanie nie będzie miała znaczącego wpływu na środowisko, a w dłuższym horyzoncie czasowym wpływ ten będzie zdecydowanie pozytywny;
- c) realizacja i funkcjonowanie wyszczególnionych ww. dokumencie typów zadań w ramach kierunków interwencji nie będzie miała znaczącego wpływu na środowisko, a w dłuższym horyzoncie czasowym będzie miała wpływ zdecydowanie pozytywny, co stwierdzono na podstawie analizy stanu środowiska i oceny poszczególnych jego elementów;
- d) część celów interwencji realizowana będzie poprzez zadania o charakterze inwestycyjnym, co wiązać się będzie z ingerencją w środowisko na etapie budowy oraz potencjalnym negatywnym oddziaływaniem na etapie funkcjonowania, zwłaszcza na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 i w terenach o wysokich wartościach przyrodniczych;
- e) grupę zadań o zidentyfikowanym, potencjalnym negatywnym oddziaływaniu na obszary Natura 2000 mogą stanowić przede wszystkim przedsięwzięcia związane z:
 - ochroną przeciwpowodziową oraz wzrostem retencji wodnej i przeciwdziałaniem negatywnym skutków suszy tj. realizacja infrastruktury przeciwpowodziowej (m.in.: budowle hydrotechniczne, wały przeciwpowodziowe, poldery, obiekty retencjonujące wodę),
 - ochroną przed hałasem i poprawą klimatu akustycznego - realizacja nowych inwestycji drogowych oraz modernizacja istniejących dróg;
 - ochroną klimatu i jakości powietrza – inwestycje wykorzystujące do produkcji energii odnawialne źródła energii (farmy wiatrowe, elektrownie wodne, farmy fotowoltaiczne),
- f) do zadań wskazanych w analizowanym dokumencie, kolizyjnych z obszarami Natura 2000, o możliwych, najbardziej istotnych potencjalnych oddziaływaniach na te obszary należą:
 - budowa drogi S19;
 - budowa drogi S74;
 - realizacja inwestycji przeciwpowodziowych na odcinkach rzek: San, Wisłoka i Wisłok.

Program nie jest dokumentem decyzyjnym. Na etapie realizacji ww. przedsięwzięć lub zadań istnieje możliwość wyboru najmniej kolizyjnej lokalizacji oraz zastosowania rozwiązań minimalizujących negatywny wpływ, zwłaszcza w odniesieniu do obszarów Natura 2000, ochrony przyrody i krajobrazu, a także terenów zabudowy mieszkaniowej. Ostateczny zakres, charakter, natężenie, a nawet wystąpienie oddziaływań będzie uzależnione np. od przebiegu inwestycji liniowej, zastosowanych rozwiązań technicznych i rozważań minimalizujących negatywny wpływ. Przedsięwzięcia te będą mogły być zrealizowane tylko w przypadku,

gdy na etapie oceny oddziaływania przedsięwzięcia środowisko zostanie wykazany brak znaczących oddziaływań lub zostanie zapewniona kompensacja przyrodnicza. Funkcjonowanie zrealizowanych już projektów strategicznych będzie korzystnie wpływać na stan środowiska i zdrowie ludzi, zwłaszcza, gdy stosowane będą najnowsze technologie oraz *dobre praktyki*.

Systemu monitorowania celów interwencji określonych w Programie opiera się o wskaźniki odnoszące się do zasobów przyrody, jakości poszczególnych elementów środowiska oraz pokazujących tendencje zmian jakościowych środowiska. Wskaźniki te w kolejnych edycjach Programu mogą być modyfikowane, w zależności od nowych uwarunkowań tj. mogą być dodawane nowe lub usuwane te, które nie spełniają swojej funkcji.

W odniesieniu do celów i przedmiotu ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralności tych obszarów nie zachodzi potrzeba kompensacji przyrodniczej, gdyż w Programie nie określono szczegółowych lokalizacji realizacji poszczególnych typów zadań.

3. SPOSÓB I ZAKRES UWZGLĘDNIENIA W PROGRAMIE OPINII PODKARPACKIEGO PAŃSTWOWEGO WOJEWÓDZKIEGO INSPEKTORA SANITARNEGO I REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W RZESZOWIE

Organ opracowujący program niezwiązany bezpośrednio z ochroną obszaru Natura 2000 lub niewynikający z tej ochrony, którego realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000, został zobowiązany do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu tego dokumentu (art.46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1405 z późn. zm.). W ramach strategicznej oceny oddziaływania Programu, na podstawie art. 53 ww. ustawy zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko uzgodniony został z Podkarpackim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym (pismo z dnia 05.05.2016 r. znak: SNZ.9020.2.14.2016.AL) i Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie (pismo z dnia 20.05.2016 r. znak: WOOS.411.2.7.2016.BK.2).

Projekt Programu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko przekazano do zaopiniowania ww. organom (na podstawie art. 54 ust. 1 ww. ustawy). Opinię pozytywną (bez uwag) wydał Podkarpacki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny (opinia z dnia 31.05.2017 r. znak: SNZ.9020.3.23.2017.AL), natomiast Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie pismem z dnia 3 lipca 2017 r. (znak: WOOS.410.5.8.2017.AP.6) wniósł uwagi do prognozy oddziaływania na środowisko, które zostały w całości uwzględnione. Treść Programu nie wymagała żadnych zmian. Pismem z dnia 31 lipca 2017 r. (znak: WOOS.410.5.8.2017.AP.10) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie zaopiniował projekt Programu bez wnoszenia uwag.

4. SPOSÓB I ZAKRES UWZGLĘDNIENIA W PROGRAMIE ZGŁOSZONYCH WNIOSKÓW I UWAGI

Zarząd Województwa Podkarpackiego, zgodnie z art. 17 ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*. (t.j. Dz. z 2017 r. poz. 519 z późn. zm.), zapewnił możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu, którego przedmiotem było opracowanie i przyjęcie *Programu Ochrony Środowiska Województwa Podkarpackiego na lata 2016 - 2019 z perspektywą do 2023 r.*, oraz w postępowaniu oceny oddziaływania na środowisko tego dokumentu (na podstawie art. 54 ust.2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* - t.j. z 2017 r. poz. 14095 z późn. zm.).

Projekt *Programu Ochrony Środowiska Województwa Podkarpackiego na lata 2016-2019 z perspektywą do 2023 r. wraz z Prognozą oddziaływania programu na środowisko* i ogłoszenie o możliwości składania wniosków i uwag do tych dokumentów zamieszczono na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego <http://www.bip.podkarpackie.pl/index.php/programy-wojewodztwa/3348-projekt-programu-ochrony-srodowiska-wojewodztwa-podkarpackiego>, w dniu 18 maja 2017 r. W ogłoszeniu określono formę, miejsce i termin, w którym osoby fizyczne i prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej mogą wnieść uwagi do projektu Programu wraz prognozą oddziaływania na środowisko. Termin składania uwag ustalono do 12 czerwca 2017 r.

Ogłoszenie podobnej treści ukazało się również w lokalnej prasie (*Super Nowości - wydanie weekendowe 19-21 maja 2017 r.*) i na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Podkarpackiego (w miejscu powszechnie dostępnym od dnia 19.05.2017 r. do dnia 12.05.2017 r.).

W czasie trwania konsultacji społecznych i po tym terminie nie wpłynęły żadne uwagi i wnioski do projektu Programu i prognozy jego oddziaływania na środowisko.

Projekt ww. dokumentów, na podstawie art. 17 ust.2 pkt 1 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, zaopiniowane zostały przez Ministerstwo Środowiska. Wpłynęło ogółem 112 uwag, zarówno merytorycznych jak i edytorskich, z czego uwzględniono 98, częściowo uwzględniono 7 i nie uwzględniono 7. W wyniku uwzględnienia uwag zmienione zostały tytuły projektów dokumentów i obecnie brzmią one *Program Ochrony Środowiska Województwa Podkarpackiego na lata 2017–2019 z perspektywą do 2023 r.* i *Prognoza oddziaływania środowisko Programu Ochrony Środowiska Województwa Podkarpackiego na lata 2017–2019 z perspektywą do 2023 r.*

5. INFORMACJA W SPRAWIE TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO, JEŻELI ZOSTAŁY PRZEPROWADZONE

Postępowanie w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko na skutek realizacji *Program Ochrony Środowiska Województwa Podkarpackiego na lata 2017–2019 z perspektywą do 2023 r.* nie zostało przeprowadzone, ponieważ nie przewiduje się takiego oddziaływania.

6. METODY I CZĘSTOTLIWOŚCI PRZEPROWADZENIA MONITORINGU SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROGRAMU

Organ wykonawczy województwa, sporządza co 2 lata raporty wykonania wojewódzkich programów ochrony środowiska, które przedstawia odpowiednio sejmikowi województwa (na podstawie art. 18 ust.2 ustawy *Prawo ochrony środowiska* - t.j. Dz.U. 2017 poz. 519 z późn. zm.).

Przewiduje się, że *Raport z wykonania Program Ochrony Środowiska Województwa Podkarpackiego na lata 2017–2019 z perspektywą do 2023 r.* zawierać będzie:

- a) ocenę realizacji założonych celów interwencji wg wskaźników przyjętych w Programie;
- b) informację na temat stopnia realizacji zapisanych w programie typów działań,
- c) informacje o stanie środowiska, który bezpośrednio wynika z prowadzonej przez województwo polityki ochrony środowiska.

Ocena stopnia celów interwencji (ocena wskaźnikowa) prowadzona będzie przy pomocy przyjętych w Programie wskaźników, z uwzględnieniem pomiarów, ocen państwowego monitoringu środowiska, danych GUS oraz informacji uzyskanych od organów ochrony środowiska i podmiotów i instytucji realizujących Program. Ocena stopnia realizacji typów działań przypisanych każdemu celowi interwencji sporządzona zostanie z wykorzystaniem informacji uzyskanych od podmiotów i jednostek je realizujących i wskazywać będzie, czy :

- działanie zostało zrealizowane (zakończzone);
- działanie jest w trakcie realizacji;
- działanie zostało niezrealizowane;
- działanie jest ciągle
- brak jest danych.

Wyniki ww. oceny wskaźnikowej i oceny stopnia realizacji założonych w Programie w działań stanowiąc będą podstawę do weryfikacji lub aktualizacji celów interwencji określonych w kolejnej edycji Programu.

Z up. MARSZAŁKA WOJEWÓDZTWA

Andrzej Kułig
DYREKTOR
URZĘDU WOJEWÓDZTWA

Zarząd Województwa Podkarpackiego